Ն· 7008 1895 ԱՊՐԻԼ 26/8 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ ՅԵՆԻՃԷ ՍԷՆԷ ١٣١٢ ՃԻԼՔԱՏԷ ١٣ Ն· 7008

ԱՊՕՆԷ ՊԷՏԷԼԻ

	Սէնէլիք	Ալթը-այլըք
Իս-Թանպօլ իչին	80	40
Թաշրա իչին վէ պոսթա իթթիհատը		
իլէ կիւմէնլէր իչին	100	50

Սահիպի իմթիյազ
ԳԱՐԱՊԷՏ Ց· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մաթպաա վէ իտարէհանէսի
Պապը Ալի ճատտէսինտէ Ն· 36

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand rue de la S. Porte, 36

Մանզումէի Էֆքեար

30 ՓԱՐԱ 30

منظومهٔ افكار
صاحب امتياز و مدير مسئولى
قره بت پانوسيان
مطبعه و اداره خانه سى
باب عالى جاده سنده ٣٦ نومرولو
دائرهٔ مخصوصه ده در

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաղար կիւնիւ Բաթրիգ վէքիլի Ճէվահիրճեան Տէր· Տ· Գաբրիէլ Ծ· Վարդապետ՝ Եդէսիայի Սըվրօզ(?) Եօղիօս(?) հայրէթլէրինին խաթնէ միւսաադէ էէմնը մախսուս օլմաղ միւնասէպէթի իլէ, Պէյօղլու իւնտա ձուղանահէր(?) սէֆարէթխանէսի նէ ազիմէթ իտէրէք, Ալէն· Բաթ· րիգ Սըրպազան հայրէթլէրի թարաֆընտան սէֆիր բէյէ Մաղարաղօրտաթօսա(?) բէսմը թէպրիքի իֆա իթմիշ տիր·

Պէյօղլու Թաղ· Խորհուրդընըն Մէսաճիի աբաէա(?) գալմըշ օլան ադալարընըն ինթիխապը՝ բաղար կիւնիւ իճրա գըլընարագ, վիթալի(?) բէյ խանէլէրին մէրտատըր սէքիզ պիւզ(?) միւթէճավիզ գյալուզալ(?) հայռէ· աթիւտէքի զէվաթ՝ էն զիաատէ րէյ գազանարագ, ազա ինթիխապ օլունմուշլար տըր·

Թագւոր	էֆ· Գարակէօզեան	665
Գալուստ	» Իւղուպէնկեան	610
Յակոբ	» Փօշնակեան	592
Կարապետ	» Գարամանճեան	580
Գասպար	» Ջերազ	576
Մարգար	» Ոսնեեան	560
Համբարձում	» Թորոսեան	484
Դրիգոր	» Եաղուպեան	467
Յովհաննէս	» Արամեան	413

Եկվէլքի ինթիխապ օլունան 3 ազալար իլէ, Պէյօղլու Թաղ· Խորհուրդու հէյէթի իքմալ գըլընմըշ տըր·

Բաթրիգ Ալէն· Տ· Մատթէոս Սըրպազան հայրէթլէրինին թաշթը րիւսաքէթլէրինտէ միւթէհաէիզանը միւքէթտէն Ունճեան աթուֆ· Արիկ էֆ· հայրէթլէրի իլէ Յակոբեան Միքայէլ վէ Մանուքեան Մկրտիչ էֆէնտիլէրտէն միւրէքքէպ վէ Սամաթիա հարիգզէտէկեանը իչիւն պըրբէտ պիր խանէ գօմիսէօնը թէշքիլ օլունարագ, միլլէթին սահաը սէրվէթլինտէն խանէ ճէմ իթմէկէ պաշլամըշլար տըր·

Զունքան մաէզ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան, բայիթ պիթըն պիրճիմէ քիւսէլէրինէ չըքարբալըկլար կէօնտէրիլէրէք, Սամաթիա հարիգզէտէկեանը իչիւն էհալիտէն խանէ ճէմ գըլընմասը իչար օլունմըշ տըր·

Գալաթա Կեդր· Վարժարանը մուալլիմինի իլէ չակէրտանը թարաֆընտան Սամաթիա հարիգզէտէկեանըսա խանէթէն 840 ղրուշ ճէմ օլունարագ մէգճիիյնէ կէօնտէրիլմիշ տիր·

Ցնծասկան Խորհուրդ՝ Շիշլի գաբրիսթանընըն պէօվրիւք գաբուսունուն ինշասը իչիւն, միկմար մարիֆէթի իլէ պիր քէշֆ իճրա իթտիրիլմէսինէ պունտան ազաէմ գարար վէրմիշ իտի· Պէյօղլու Խնամակալութիւնու՝ կէօսա պու մէզարլըքըն իճրաընա պէքլէմէքսիզին ինշաաթա թէշէպպիւս

իթմիշ չալըշտը ըւզէրինէ, Խնամակալութիւնտան պու պապտէ պիր իզահաթ թալէպ իթմիշ իտի Սոն իճթիմաընտա մէզքիւր Խնամակալութիւնըն կէօնտէրմիշ օլտուղու ճէվապնամէսինտէն, գաթան պիր կէօնա ինշաաթա թէշէպպիւս օլունմամըշըր աղնաշըլմըշ տըր·

Տիւն Բում Բաթրիկի Բիւթ· Անթիմօս էֆ· հազրէթլէրի թարաֆընտան վէքիլ Տէր· Եէրվանտ էֆ· րէֆագաթլարընտա Զօհրապ էֆ· պուլունտուղու հալտէ, Սըրպազան Պատրիարք հայր հազրէթլէրինին նամընա ճիւլուսլարընըն աըն քէսպի մալիւմաթ իթմէք իչիւն, Բաթրիգխանէյէ կէլմիշլէր վէ Ս· Պատրիարք հայր հազրէթլէրինին տավէթի ըւզէրինէ պիրազմաթ խանէլէրինէ ազիմէթ իտէրէք մաղհարը ինթիրամ օլմուշլար տըր·

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէրաթն սանճագը միւթէքաայիտ իքտիտ միւլքա մուհաճիրին գօմիսիօնու մէքթուպունտէ իտք· Նազըմ պէյէ թէֆվիզ պույրուլմուշ տուր·

ՆՇԱՆ

Բիւսուսմաթ էմանէթը ճէլիլէսի միւսթէշարը աթուֆ· Թէրթըբամ էֆ· հազրէթլէրինէ պիրինճի վէ մուամինի սէաու· Բըզանտ(?) էֆ·նէ իքինճի րիւթպէտէն Օսմանիյէ նիշանը զիշանլարը ինահէթ վէ իհսան պույրուլմուշ տուր·

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ· — Ապրիլին 13ինճի բազար կիւնիւ ագշամ ըւզէրի Գարահիսարը-Շարգըընըն Լիլեէ(?) պազարը նամ մահալլէ էրմէնի վէ Բում ճէմաաթը աթփալը պէյնինտէ թէհատիւս իտէն միւնազաատէ պունլարըն էպէվէյնի տախի պիր քըշքըրըք, տէօրթ չախսըն մէճրուհ օլտուղու հալտէ նէթիճէլէրէք թէֆրիգ վէ թէսքին իտիլմիշ իքէն, էրթէսի սապահ մէզքիւր միւնազաա նէթիճէսի օլարագ ճէմաաթէյնը մէքթեպլէթէյն չիւքիւր վէ ինսանընտան միւրէքքէպ պազը քեսան թարաֆընտան թէքրար իյքա իտիլէն միւճատէլէտէ, սէքիզ քիշի տախա ճիւզի մէճրուհ վէ հէր իքի միւթիզզամաթըքի մէճրուհլարըն հէտահի էրմէնի վէ պէշի Բում օլտուղու ըւզրէ, 12 քիշի տէն իպարէթ օլմաղ ւզրէ օլունան թահգիգաթ նէթիճէսինտէ, պու պապտէ ալթը քիշինին տահա զիմմէթլէրի օլտուղու անլաշըլմըշ վէ պունտան ալթըսը քէնտիլէրի թէվգիֆ վէ եվրագը նէրն ճիհէթը ատլիյէյէ թէվտի իտիլմիշ օլ· տուղու Սիվաս վիլայէթի ճէլիլէսինտէն թէլէկրաֆլա իչար իտիլմիշ վէ թէֆէրրիաթը նէքարէթը ճէլիլէմինտէն պա ժուրնալ պիլտիրիլմիշ տիր·

Սապէքի գուտրէթխանէ հազրէթը Բատիշահիտէ, Տիարպէքիր, Վան, Թրապիզոն, Հալէպ, Սիվաս, Ատանա, Պիթլիս, Գասթամունի, Պէյրութ, Խիւտավէնտիկեար, Էնգիւրէ վէ Մամուրէթիւլ Ազիզ վիլայէթլէրինտէ էմին ու պայտարի պէր քէմալ իսէ՝ հիգ վէ սաիր Սաատեթմէվալեէ մէտաուս ֆի 24 ապրիլ թարիխլու թէլէկրաֆնամէլէրտէն միւսթէպան օլմուշ տուր·

—Այաղն վիլայէթի տախիլինտէ վագը Պալուա մաադէնլէրինտէն չըգարըլան մաադէնլէրին չէգլուպ գունէպաղիյէ, մէզգիւր մաադէնլէրին ճէվ վէ սաիր վասըթալար իլէ նագլի պիր քումփանիյայի մէշրուտ պախի օլմագ ուա պուլունմագտան, մէզգիւր Պալուա մաադէնլէրինին իշլէթմէ՝ Քիւքիւրթիւլ Օէ Նիլէքե միւրաճաաթըլա, տէգէօ վիլ ուսուլինտէ պիր շիմէնտօֆէր ինշասը փէչքա միւտաաէ մուայէ պինտէ պուլունմուշլար վէ քէյֆիյէթ մէճլիսի խասսը վիւքէլա ճա լէմտէ քէփիլէ իմիշէ՝ մէզգիւր թալէպ մուգաֆգքէթ հալ վէ մալիւմաթ կէօրիւլմէքլէ պու պապտէ պիրխատ իրատէի սէնիյէի հազրէթի Բատիշահի էրզան պույրուլմուշ տուր·

—Տէրսէհանէի Էմիրէթլիւտէքէ թի թարաֆընտան մէվգիի թէսաաֆիւլէ վագ օլունաճագ 600.000 լիրալըգ թահվիլաթըն ափաքահա մայիսին օրթալարընտա իխալէ ճէճէիկի իչիտիլմիշ տիր·

—Ֆրանսաընըն Աք-Տէնիզ ֆիլօ սունտասը պու եազ մէվսիմինտէ չարգ միյահընտան էսքերիսինի զիեարէթ իտէճէք իմիշ·

—Տէրսէհանէթ Իրան սէֆարէթինէ թահսին օլունան Միրզա Մահմուտ խան՝ Թէպրիզտէ պուլունան ֆամիլեասընը կէօրմէք ըւզրէ, կէչէն հաֆթա Թէհրանտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր·

Միւշարիւլէյհ սէֆիր հազրէթլէրի՝ օրատան Բէթէրսպուրկա ազիմէթլէ վէտանամէսինի իմպէրաթոր Նիգօլա հազրէթլէրինէ թագտիմ իթտիքտէն սօնրա, Վիէննա թարիգըլա Տէրսէհանէթէ կէլէճէք տիր·

—Ս· Զաատէ միւնասէպէթիլէ պու սէնէ Ս· Երուսաղէմէ կիտէն զիւվվարըն Վէրեաքը 9.000 նիւֆուսա պալիղ օլուպ պունլարտան 3 240 քիշի Բուսիալը իմիշ·

—Ինկիլթէրրա սէֆիրի Սաչր Ֆիլիփ Քըրրի հազրէթլէրինին հէկենի օլուպ, պիրքաչ կիւնտէն պէրի միւսաֆիրէթէն չէհրիմիզտէ պուլունան Մ· Լօվռէնս Քըրրի չարգ սէյահաթ գամարըլա Ինկիլթէրրաէ աֆտէթ էյլէմիշ տիր·

—Զէյնէ գազասընըն Ալաչաթա գասապասը սաքինլէրինտէն պիր Բում գարընը՝ 14 եաշընտա օլան կէնճ մէրլապէր պիր աէլիգանըլա նշանլամըշ օլտուղու գըզը իլէ պէրապէր գըզը չըգ ըպ պիր միւտտէթ կէզտիքտէն սօնրա, գըզըս պիր գունըտաղըն նաղընտան պիլէքիք

թալըղըն իլթիւնէ օթուրմուշ իտի, պիր արա ամամը, օբանրըղըն գըզըն աագըընտան թէթիւպ պաշ աշաղը գունտուրա աթլամըշ աաատը գուլունու թաշ իլէ ագլամաղ(?) իգրէ էթրաֆտան թէշ վերմիւշ կիրիւ միւհըմ պիրչօգ գըզըն չալըրըփ շագա լանըր կիւճ հալ գըվրանըսը չըգ բըղ գարտաշլարը պօղմուշ, վէ գուրքէ հայր աղըմաղ արրալարընա խաւաբէր վէրմիշ տիր· Օլունան թահգիգաթ՝ մէյլուն գարընըն գըզըն նշանլըսը տէլիգանըյլա այէագարը օլուպ, գըզըզ անճըր ամուդաղը իլէ չու ճինատէթի իրթիքեապ էյլէտիքի թէսպիթ էթմիշ տիր·

—Սէֆէրպէրլիք Նըզամնամէսի մուճիպինճէ թանզիմ գըլընան ճէտվէլլէրէ թաթպիգան, պիր մամուլ օլմաք Հիւմաէսէնէ Նըզամ թանզիմ իտիլէճէք ճէտվէլլէրին պու քէրրէ մէզգիւր Նըզամնամէ անգաբանա թէվֆիգան թանզիմ իթտիրիլէն Նիւմունէլէրինէ թէփթիշ իթմիշթիր վէ մէզգիւր նիւմունէլէրին ճիմլէտէն օլարագ Հիւճամէտիրէ իրսալի խուսուսունա իրատէ Սէնիյէ սունուհ պույրուլմուշ տուր·

ՄԻՒՏՀԻՇ ՊԻՐ ՃԻՆԱՅԷԹ

Սթամպօլտա— Աքսուն-Զարչըսընտա քէմանի Ֆիլիփ խանը արգասընտա, Օսմանվիրան մահալլէսինտէ պիր խանէտէ սաքին Իբրանը Հաճի Բիւթէմ ագա իլէ զէվճէսինին վէ 13 եաշընտագի չօճուղունուն՝ ճիւմաա կիճէսի, միւտհիշ պիր սուրէթտէ պօղուլարագ թէլէֆ խանէլէրի վէ էշյա իրիլէն տէրլէրէ նագարէն, պու ճինայէթ՝ Իրան գօն սօլօսխանէսի գաւասլարընտան Աղապէքին բէյ վէ մուավէնէթիյլէ վուգուա կէթիրիլմիշ օլտուղու գաղասաթը քեսսթիլէ հասըլ օլարագ, մաղնունը մէրգում՝ իրան գանչէլէրխանէմասընա թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր·

ՍԸՐԳԱԹ

Բէժի փարիքգասը աէրօպիթօսու միւլթէզիմի Եուսանը Մ· Արօսթօլուն Ծիպալիտէ վագը մաղազասընտագի գասասըն, ճիւմաա էրթէսի կիճէսի 42.000 ղրուշլուգ մէճիտիյէ չալընմըշ վէ օրատա պիր չօգ սըրգ աէթ ալէթի վէ էտէ վաթը պըրագըլմըշ տըր· Մէզգիւր մաղազատա պէքճիլիք իտէն Յակոբ նամ չախսըն պու խըրսըզ գիմէտուփ օլտուղու անլաշըլմըշ վէ րէֆիգլէրինտէն Լեօն նամ չախսը իլէ փարիքգա պէքճիլի պուլունան խըրվաթ տախի թէվգիֆ օլունմըշ տուր·

ՓՕԼԵՐԱ

Ապրիլին 24 ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 6տան 25ինճի սալը կիւնիւ սաաթ Ձէէ գատար, չէհրիմիզտէ գօլերատան պիր միւսապ օլտուղու՝ րէսմի ճէտվէլտէն անլաշըլմըշ տըր·

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 6 մայիս· — Ճարօնիա Հիւքիւմէթինին Բարիզ սէֆիրի՝ տիւնքի կիւն էօյլէտէն սօնրա, խարիճիյէ նազըրը Մ· Հանօթօյի զիեարէթլէ, Ճիւքիւմէթը մէթ· պուտապընըն՝ Ֆրանսա, Բուսիա վէ Ալմանիա տէվլէթլէրինին նէսահիհը գըպուլ իտէրէք թէվֆիգան Բօր-Արթիւր տախի թէրքի օլտուղու հալտէ, Լիւաօթօնկ եարըմ ատա· սընըն մուաֆագաթնամէ իթթիհազըտան գաթիյէն ֆարիղ օլաճաղընը պէյան իթմիշ տիր·

Մատրիտ 5 մայիս— Հավանատան ալընան թէլէկրաֆնամէլէրէ նազարէն, Բիւքա ասասընտա պուլան ֆուէն էյլիմատան չօղու մէքէնու օլմըչ, պունլարտան պիր խայլըսը միւսաատէթ ըրզըլա սէքպէրլիյէ թէսլիմ օլմաղտա տըրլար·

Մատրիտ 5 մայիս· — Ֆիլիբին ատալարընըն վախիտ մագ արը խարէսինէ ավտէթ իթմիշ տիր Լաօ վէ Մինտանաօ քէմալը էմն ու ասայիշ հիւքիւմ ֆէրմա պուլունմագտա տըր· Սիլան ալթընտա ալընան կէօնիւլիւլէր՝ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլմիշ տիր·

Բէչթա 6 մայիս· — Պաշ վէքիլ պարօն Պանֆի՝ Բարանը Վիէննա վէ պիլինին Մաճարիսթանտա իճրա իթտիրիլ սէնէաէթ հազգընտա, քէնտիսինէ խարիճիյէ նազըրը գօնթ Գալնօքի արասընտա թէա· թի օլունան էվրագը մէճլիսէ մէպուսանտա գըրաաթ իթտիրմիշ տիր· Միւնտէրիճաթընա նազարէն, միւշարիւլէյհ պէյնինտէ իթ· թիֆագը թամ մէվճուտ իտուկի անլաշըլմըշ տըր· Մաճարիսթան վիւքէլասը էվրագը մէզգիւրէնին միւնտէրիճաթը ըւզէրինէ, Բաբալըգ մագամընտա թէպլիղաթ իճրա օլունտուղու զանն ու վիհասպընտա պուլունմասը հագլը իտի· Պարօն Պանֆի՝ Մաճարիսթան հէյէթը վիւքէլասընըն հայսիյէթինի մուհաֆազա իտէճէքինի թէէվին էյլէմիշ տիր· Գօնթ Գալնօքի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր նօթատա, գարտինալ Էկլիւարալինին սէնաէթի չէրաայետէն չըգմըշ օլմաղլա, Մաճարիսթան հէյէթը վիւքէլասընըն թալէպի ըւզէրինէ, թէպլիղաթ իճրասընա հագգը պուլունմամըշ պիլտիրմիշ տիր·

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿԸՏԱԿԸ

Ասկէ առաջ Թերթիս մէջ հրատարակուած «Կորուսեալ կըտակը» անուն վէպը՝ որ Մանզումէի Ծաւալին փոքրանալուն աւթիւ դադրեցնել պարտաւորուած էինք, այսօրուընէ դարձեալ հրատարակել սկսանք· Յուսով ենք որ յարգի ընթերցողք մեր այս ակամայ յետաձգման ներողամիտ պիտի գըտնուին·

ԽԱՌՆԻՃԻՑԵԼ

Եօգօհամատան ապրիլ 4 թարի խիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Սիմօնօզաքի մուահէտէի սուլհիյէսինին Ճին Իմբէրաթօրու թարաֆընտան թաստիգ օլունտուղու՝ անլաշըլմըշ տըր։

Լօնտրատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, շիմտիյէ գատար, թիճարէթէ աչըգ օլան լիմանլարտա պուլունան հարպ կէմիլէրինէ հարէքէթ իթմէլէրի էմր օլունմուշ տուր։ Պէրլինտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ պագըլըրսա, Ֆրանսա, Ալմանիա, Ռուսիա վէ Սբանիա տէվլէթլէրինին հէման Ճաբօնիա հիւքիւմէթինէ թէպլիղ օլունմագ իւզրէ, միւթթէհիտէն պիր նօթա թէրթիպ վէ թանզիմ իյլէ մէշղուլ պուլունտուգլարը վէ թէպլիղնամէի մէզքիւրէ խիլաֆընտա չէյլէր իճրա խիլիմէտիկի թագտիրտէ, մէզքիւր տէվլէթլէրին զավվէի ճէպրիյէ իլէ իշէ գարըշմագլարը կէօսթէրիլմիշ պուլունտուղունա տաիր Բարիս զազէթալարընտան պիրի թարաֆընտան նէշր օլունան րիվայէթ՝ շայանը տահքիգ տիր, մէվզուգ աստ օլունմամագտա իմիշ։

—Գօրինթօստան Նիւ-Եօրգա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նազարէն, Նիգարագուա հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթէրիանըն միւթալէպաթընը գապուլ իթմիշ օլմագլա, Ինկիլիզ ֆիլօսու՝ էֆրէնճի ապէյլին 5ինտէ օրատան հարէքէթ իթմիշ պուլունաճագ տըր։

—Մատակասգար ատասընտա Ֆրանսըզլարըն Մարօվանի պէլտէսինի զապթ ու թէսխիր իթտիքլէրի խապար օլունուեօր։ Մէզքիւր պէլտէ՝ Մատակասգարըն շըմալը ղարպ ճիհէթինտէ քէաին վէ 4 պին նիւֆուսու շամիլ գէօյիւճէք պիր գասապա տըր։ Բաշլըճա թիճարէթի բիրինճ օլուպ, էթրաֆը խաթինըքեամլար իլէ գուշաթըլմըշ պուլունտուղունտան, զապթը միւշքիլ եէրլէրտէն իտի։

—Ռուսիա իլէ Բօլթուգալ արասընտա ագտ օլունմուշ պուլունան թիճարէթ աhտնամէսինին եէնիտէն ագտը իչուն, միւզագէրաթա պաշլանմըշ տըր։

—Մարէշալ Մարթի էզ Գամբօսուն պու հաֆթա իչինտէ Մատրիտէ ավտէթ իտէճէկի շէհրը մէզքիւրտէ շայի օլմուշ տուր։

—Պալթիգ վէ Շըմալ տէնիզլէրինի պիրլէշտիրմէք իւզրէ, գազտըրըլմըշ օլան Քիւթլամիտ գանալընըն աչըլմասը զէմանը եագլաշմըշ օլմաղլա, մէզքիւր գանալտան կէչէճէք կէմիլէրին միրուր իւճրէթլէրինի կէօսթէրէն թարիֆէնին թէրթիպ վէ թանզիմինէ Պէրլինտէ պաշլանմըշ վէ թախին օլունաճագ միրուր իւճրէթինին միգտարը մէրթէպէ աշաղը օլմամագ ունուլի գապուլ իտիլմիշ տիր։

—Զիրգատիա նամ Ինկիլիզ վաբօրու՝ Նիւ-Եօրգա կիտէր իքէն, Ինկիլթէրրանըն Տօպալթօսն ատասը հիզասընտէ գարայէ օթուրմուշ տուր։ Մէզքիւր վաբօրտա պուլունան քիւլլիյէթլի եօլճուլարը վէ գիգըլմէթ համուլէսի, սահիլը սալամէթէ չըգարըլմագ իւզրէ, պիր գաչ վաբօր կէօնտէրիլմիշ տիր։ Հէչէն ճիւմասա ագշամընա գատար, վաբօրուն վէ եօլճուլարընըն գուրթարըլտըղընա տաիր, Լօնտրաեա մալիւմաթ կէօնտէրիլմէմիշ իտի։

—Պէլճիգա գրալը հազրէթլէրի Իթալիանըն զիեարէթ իթտիքտէն սօնրա, Պրիւքսէլէ միւթէվէճճիհէն ավտէթ էյլէմիշ տիր։

—Ծօն Մատէթ նամընտա պիր Ինկիլիզ՝ Մօնթէ Գարլօ գումար խանէսինտէ, եիւզ պին ատէտ Ինկիլիզ լիրասը ղայպ էյլէտիկի իչուն, Իթալիանըն Թուրինօ պէլտէսի ճիվարընտա, Գարլի գարիյէսինտէ րէվօլվէր իլէ նէֆսինի թէլէֆ իթտիկի՝ ճէպինտէ պուլունան մէզքէրէտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Եունան Գրալ վէ Գրալիչասը հազրէթլէրի՝ Սիգիլյա ատասընտա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Գրալ հազրէթլէրի՝ Սէն Ժօրժ եօրթուսունու Աթինա՝ խարիճինտէ կէչիրմէյի ատէտ իտինտիքլէրինտէն, պու սէնահէթէ լիւզում կէօրմիւշլէր տիր։ Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի՝ Զարէվիչ հազրէթլէրինի իսթիգպալ իչուն ճիւմա էրթէսի կիւնիւ Աթինա նէ ավտէթ իտէճէք տիրլէր։

—Եունանիսթանըն Նիւ-Եօրգ գօնսօլօսու՝ ճէմահիրը միւթթէֆիգէի Ամէրիգանէ իտխալ իտիլէն Եունան գուրու իւզիւմլէրինին եազընտա, կէօմրիւքտէն մուաֆ թութուլաճագլարընը պիլտիրմիշ տիր։

—Ճէնուպի Ամէրիգատա քէաին Պրազիլեա ճիւմհուրիյէթինին մէրքէզը հիւքիւմէթի օլան Րիօ տը Ժանէյրօ շէհրինտէ գըլըմանըն ֆէնա օլմասընտան վէ ճարի իլլէթլէրին սըգ սըգ հիւքմ իթմէսինտէն տօլայը, մէրքէզը խարիճէ գըլըմանըն իչէչիլէրինէ գալտըրմագ խուսուսունտա միւզաքէրէ էյլէմէք իւզրէ, 22 նէֆէր Թօբօկրաֆիա ալիմլէրինտէն թէշքիլ օլունան պիր գօմիսիօն՝ տէրին միւթալէաթ վէ թէտգիգաթտան սօնրա, նագլ իտիլէճէք օլան շէհրին եէրինի վէ նէ սուրէթլէ եափըլաճաղընը կէօսթէրիր պիր խարիթա թանզիմ էյլէմիշ վէ ինթիխապ օլունան շէհր տախի, տէնիզտէն պին մէթրօ իրթիֆաընտա պուլունան վէ գլիմասը շըմալի Ֆրանսանըն գլիմասընա մուշապիհ օլան պիր եէրտէ եափըլաճագ իմիշ։ Մահալլը մէզքիւր՝ Պրազիլեատա քէաին Բիբին տաղլարընըն թամ օրթասընտա օլուպ, էթրաֆընտա բէք չօգ նէհիրլէր ագտըղընտան, կէրէք մէզրուաթ վէ կէրէք թիճարէթ նօգթաի նազարընտան բէք չօգ մուհաֆէնէթը տաիր օլաճաղը՝ շիմտիտէն քէշֆ իտիլմէքտէ վէ մազարրըը հիւքիւմէթտէ պիր միլեօն ատէտ թէվաթթուն իթմէսի հաւէպիյլէ, ատէմ պաշընա պին լիրա լէզզէթլի սութագծի վէ սաիրէ գուլլանըլաճագ, ճիհէթ իչուն բէք չօգ մահսուլաթը տախի հասըլ կէթիրիլէճէք իմիշ։ Էյլ պազար ֆէնտէն պիր չօգու՝ տէնիզտէն ուզագլըղը վէսիլէսիյլէ նագլ մէնֆէլէտէնէ թէթրիգ իթմէք իմքեանը տէ խուտիւրտէ գօմիսիօն գարարընըն տախի սէպաթ իթմէքտէ պիր։

—Բէթէրպուրկտան մայիս 6 թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ժուրնալ տը Սէն-Բէթէրպուրկ զազէթասը՝ թէպլիղաթը րէսմիյէ սութունունտա ֆըգրաի աթիյէյի տէրճ վէ նէշր իթմիշ տիր։ «Ճաբօնիա հիւքիւմէթի՝ Ռուսիա վէ Ֆրանսա վէ Ալմանիա տէվլէթլէրինին նէսաիհը տօսթանէսինէ իմթիսալէն, Լիաօթօնկ եարըմ ատասընըն իլթիհագընտան գաթիյէն ֆարիղ օլաճաղընը թէաhհիւտ էյլէմիշ։»

ԴՊՐԱՑ ԴԱՍԵՐԸ

Բ

Մեր երկրորդ յօդուածը շարունակելէ յառաջ նախ հարկ կը համարինք պատասխանել մեր «Գում-գափուցիին» որ երեւցաւ Մանզումէի 7006 թուոյն մէջ։

Նախ մենք ըսած էինք թէ, ցաւալի է որ յիշեալ դպրաց դասը օրքան զօր իւր փայլը կորսնցուցած է։

Ասոր դէմ մեր ընդդիմախօսը կը պատասխանէ թէ.

Փառք Աստուծոյ։ կը տեսնենք կոր ուրիշ դպրաց դասեր ալ, որք իրենց փայլը աւելի կորսնցուցած են քան Մայր եկեղեցիինը։

Այս փաստաբանութեամբ միթէ հաստատուած չըլլար մեր ըսածը թէ Մայր եկեղեցւոյ դպրաց դասն ալ աւելի կամ նուազ իւր փայլը կորսնցուցած է։

Երկրորդ ըսած էինք թէ ամսական 25 Օսմ. ոսկւոյ մօտ հասոյթ ունեցող դպրաց դաս մը ինչ արգելք ունէր հանգուցեալ Օրիատակէսի հեղինակութիւններն հրատարակելու, քանի որ այդ խոստմամբ ձեռագիրը առած էր։

Ասոր ի պատասխանի և ոչ մէկ գոհացուցիչ խօսք մը կընէ մեր ընդդիմախօսը այլ միայն կըսէ թէ այդ 5 ոսկի ամսականը զիս շատ կը զարմացնէ։

Բայց ինչու կը զարմանայ արդեօք մեր Գում-գափուցին. ինչ, մի թէ՞ սուտ էր մեր ըսածը կամ թէ չափազանցեցա՞ւ։ Այն ատեն պէտք էր բացորոշակապէս ըսել թէ ոչ 25 ոսկւոյ և ոչ ալ 20 ոսկւոյ հասոյթ ունի մինչեւ իսկ կրնայ նաև ըսել թէ բնաւ հասոյթ մը չունի. ասոր ո՞վ ինչ կրնայ ըսել որ, այդ միայն Գոպազ-Օտիրայի և դպրաց դասուն վերաբերեալ խնդիր մ'ըն է այնպէս չէ՞։

Երրորդ մենք ըսած էինք թէ երգեցողութեանց մէջ մեռելական դանդաղութիւն մը կը տիրէ. մեր բարեկամը կը հարցնէ թէ այդ բառերով ինչ պէտք է հասկնալ։ Կը պատասխանենք թէ բացատրութիւնը մեր նախորդ յօդուածին մէջ քիչ մը վարը տրուած է։

Գալով յօդուածագրին այն խօսքին որ կըսէ թէ այսչափ ատեն միշտ ներկայ կը գտնուիմ երգեցողութեանց, սակայն երբեք այդպիսի երկարատեւ դադարներու չը հանդիպեցայ։ Կը պատասխանենք թէ կրնայ թէ երգուած եղանակներու տարապայմանութեան նկատմամբ այնքան յափշտակուած ըլլայ որ վայրկեանները իբր րոպէ երեւցած են իրեն։

Մեր ընդդիմախօսին ամենէն մեծ մէկ ձախողութիւնն այն է որ. մինչդեռ մէկ կողմէն դպրաց դասը պաշտպանելու դերը ստանձնել կը կարծէ. միւս կողմանէ ամբողջ դպրաց դասերուն նախատինք և անարգանք կը տեղայ զանոնք հեգնական կերպով տերացու կոչելով։

Զը գիտենք թէ դպրաց դասը ուշադրի եղա՞ծ է այդ կտորին որ աւելի իրեն կը պատկանի քան թէ մեզ։

Այսքանը բաւական համարելով դառնանք բուն խնդրոյն։

Մեր նպատակը չէ բոլոր եկեղեցեաց երաժիշտ դասատունները բուն պաշտօնավարութեան ընթացքը քննադատել մի առ մի, որոց մեծագոյն մասը՝ քիչ կամ շատ իրենց թերութիւնները կրնան ունեցած ըլլալ, այլ սակայն երբ մեր խօսքը մասնաւորեցինք Մայր եկեղեցւոյ երաժշտին նկատմամբ, մէկ քանի պատճառաւ էր այդ. նախ՝ որ սոյն թաղը կարող էր իւր նիւթական օժանդակութեամբ գոհացնել երաժիշտ դասատունն. երկրորդ՝ որ այժմեան երաժշտապետը յաւակնութիւն ունի կարծելու թէ վարպետութեան մասին իրեն հաւասարող չկա՛յ երբեք հըրապարակի վրայ, արդ քանի որ այս անձը (ըստ իւր կարծեաց) անզուգական երաժիշտ մըն է, թաղեցին ալ իրաւունք ունի յառաջ լու որ նորա հեղինակութիւններն առաջնակարգ գործեր եղած ըլլան, ո՛չ չէ։

Մեր այս խօսքերէն չկարծուի թէ Մէհտերեան էֆ.ի հետ անձնական ատելութիւն մը ունինք. ո՛չ, ո՛չ մեր դիտաւորութիւնն է ո՛չ քարեկամական զգացմամբ ազդարարել կ'ուզենք, որ եթէ ամէն ամիս 800 ղըշ գումար մը կառնէ, ո՛չ թէ խամէնտէներ հասցնելու նպատակաւ է, այլ շարականագէտ դպիրներ հանցնելու համար, հետեւաբար ինքն ալ իւր ստացած թոշակին փոխարէն պարտաւոր է, խղճի մտօք պաշտօնավարել և սոյն վսեմ նպատակը իրագործելու աշխատի՛ նկատելով միանգամայն որ այսպիսի կարեւոր թաղ մը այլոց օրինակելի տիպար մը հանդիսացնելու պէտք է ջանալ, չէ՞ թէ ապարէզ մը ընտրել զայն՝ իւր քմահաճոյից համեմատ վարձելու համար։

ԿԱՐԱՊԵՏ Գ.Ք ՓԱԼՃԱԽԵԱՆ

ԶԱՏԿԱԿԱՆ ՎԷՊ

ԿԱՐՄԻՐ ՀԱԻԿԻԹ

(7017 Թիւէն շարունակութիւն և վերջ)

Հէք հայր ու մայր, այդ թուղթին աշխարհ գալէն մինչև ցարդ ինչ խնամքներ չը տարիք, ինչեր չըրիք։

Կը յիշե՞ս, մեծ մայր, դուն որ այսպիսի հանդիսաւոր օր մը Ս. Զատկի խթման իրիկունը՝ թոռնիկդ ձեռքէն բռնելով, ինչպէս նր սովորութիւնդ էր, եկեղեցի տանելու և հոն խաչ հանել, աղօթք ընել սորվեցնելու տեղ դուն քով նստած հեծկլտուքներովդ կը հեղ դուրս, կը յիշե՞ս թէ քանի՛ քանի՛ մամեր վառեցիր գաղտնապէս Սաֆիրամայրէն որպէս զի ճարտդ գտնալ մը պարգեւես։

Կը յիշե՞ս, երբ վերջապէս սրտաբուխ աղօթքներդ ընդունուեցաւ հոն հարուստ աղջիկ մը ծնաւ ինչ անհուն բերկրութիւն զգացիր, ինչ հաճութիւններ ունեցար, ինչ մշտական գորովներով զայն պատեցիր։

Իսկ դու, մայր վշտահար, կեն դանեդ դիակ, որ հիմայ քու հոգեհանգիստ անարը կեցած դանտնակող կողքաս, քու ո՞ր մի խանդաղատանքդ յիշեմ։ Այն ա՞նպատժան որախութիւնը զոր զգացիր զաւնուկիդ առաջին անգամ ծծեն ետքն առթիւս իւր անզօր և փափուկ ջոտիկներով աղն ամենկալովդ ընելը զմայլումը զոր ունեցար նորա առաջին քայլափոխելը տեսնելով, այն հոգերուդ օրերդ, որոնց մով անուշ քուն կը բերէիր նորա յոգնարեկ աչաց, խելացնոր յափշտակութիւնդ երբ անոր քնքուշ ձեռքերէն բռնած պտոյտի կը տանէիր. երկնային ժպիտդ երբ անցորդ մը զմայլումով կը նայէր այդ անգին գանձիդ մայրահիւս խարտեաշ մազերուն. մայրական երջանկաւէտ երազներդ զոր հաճութեամբ կընէիր իր վրան. վերջապէս միայն գորովալի մայրերուն յատուկ եղած ամենայն զգացումները զոր միայն մայրերն կըզգան, և զոր ոչ մի գրիչ կարող չէ բնաւ ւսծելու։

Ծովէն աւելի խորունկ բան մը կայ որ է կնոջ սիրտը. կնոջ սրտէն աւելի խորունկ բան մը կայ որ է մօր մը սիրտը։

Ահա հէգ մայր, ուրեմն, մագերդ, զոր այնքան սիրով կը խնամէիր, այն փափուկ մարմինը, զոր միշտ կ'անուշահոտէիր, այն սևորակ աչուկի նման աչքերը, զոր այնքան արբշռութեամբ կը համբուրէիր, ահա այս ամենը քիչ ատենէն պիտի յանձնես այն հարազատ գիրկը, ուր կը յուսայիր դու երթալ անկէ առաջ։

Եւ դու, հայր, որ երէկ մարդ էս և երբեմն կը պարծէիր թէ լացած ըլլալդ բնաւ չ'ես յիշեր, ով ծնողութեան վրայ հանդիպած աղաղակն դադարներուն անտարբեր խաչեք կը նայէիր և արագաքայլ կը հեռանայիր։ Դու վշտացեալ ծնողաց սա «Աստուած տուաւ, Աստուած առաւ» շոր մխիթարութիւնը տալով պարտականութիւնդ կատարուած կը համարէիր, ինչպէ՞ս կը լայ որ հիմայ աշխարհքը մռնցած, գլխիկոր և լալագին՝ կը կենաս իբրև արձանացեալ այդ անկողնին քովն մի միայն մարդուկ մը կայ տարածուած, եակ մը որ դեռ աշխարհ չի մտած հրաժեշտի ողջոյնը կու տայ ձեզի ՍՀ, կը հասկնամ, հոն պառկող մանկիկը, այդ բուռին ձագուկը բան մ'ունի որ կապուած է քու նորին խորը. սիրտդ արեան մէջ պիտի թաթաւի երբ այդ ձագուկը մեկնելով այդ կանգն ալ վերջի։ Այժմ կը խորհիս թէ դու ալ երբեմն զգուած, չոյած ես այն փափկագագ ձագեր, դու ալ երբեմն գիշերները անկողնէդ ցատկելով անոր անմեղ ու հրեշտակային քունը դիտած ես և համբուրած այն թաթիկները զոր շատ անգամ զոց կը բռնէր, իբր թէ աներեւոյթ էակներուն թըռնելու մը վրայ յարձակելու վրայ է. հիմայ որ քեզ ալ երեսէ ձգած կը պատրաստուի առնուլ իր ճամբը և դառնալ դէպի անծանօթը, հրեշտակաց գթութիւն, չես ուզեր թող տալ, բողոք ունենալ. ձայնը կը փափես, այս վայրկենիս յանձնառու կըլլաս դու երթալ միայն թէ նա մնայ. ութինները օգնութեան կը կանչես կարծելով թէ կարող են քու քնքուշ պահելու զայն որ աւանդը կը դառնայ իր սեպհական արքայ բոյն։

Հապա դու, Զապէլ, անմեղ մանուկ, որ դեռ շարաթ մ'առաջ դայլայլիկներովդ սոխակներուն հետ կը մրցէիր, և ճռուողութեամբդ թռչուններուն ապարէզ կը կարդայիր. ինչ է պատճառ որ 'ի խոր կը քնանաս հէք ծնողացդ նիրհը։ Արդեօք դժգոհութիւն մ'ունեցար. մի թէ այլ եւս խաղալիքներդ զոր հայրիկդ շուայլաբար կ'առնէր և այն եգեգլաններն զոր մայրիկդ կը պահուէր քեզ քանի մ'ամ դասեր չե՞ն բերեր. Անգամ մ'ալ չես ուզեր ձեռնարկել այն դժգոհաբանար գործին, որ է տուն չինել խաղի թուղթերով և մեծ մարդ ձեռնտուութեամբ, և զայն մի հարուածով կործանել, ժամ մը ետքը նորէն շինելու համար։

Ահա ճիշդ շաբաթ է մ'ի վեր անշարժ և գունաթափ անշունչ պառկած ես այն անկողնին մէջ, որմէ սովորաբար ամեն առաւօտ կանուխ կ'ելլէիր շաղփաղփ ինչեր թոթովելով. վարդագոյն երեսդ

Թառամեցաւ, յափշտակուած անուրդ փորոքեցան, թօթափեցան թերթերը, բուրդ անկիւնները երեւան ելան, բոլոր վարդերը կնճռուած դարձան, ստուերոտ մէջ բան մը չերթար, բաց ՚ի այն մաքրոյ կաթիլ կաթէն որ մերթ մայրիկը և մերթ մանկիկը կը կաթեցնէին բերանը բանալով դողահար ձեռքերով։

Ե՛լ, Զապել, ե՛լ, կամ գոնէ բա՛ց աչքերդ, բառ մ՚արտասանէ՝ և սուտ հանէ սա բժիշկը որ երկու օրէ ՚ի վեր քու վճիռդ արձակած է, կխկտար ձգէ հոգեվարքիդ ոտքերը ուր որ մեր մինչև սա ուսուցանել քանանայն։

Օդը կը տարածուէր, օդը կը զովանար, հեռուէն այլեւայլ եկեղեցիներու զանգակներուն հնչիւնը կը լսուէր, տալով աւետիս աշխարհի թէ հետեւեալ օրը պիտի լուսէր սա հրաշալի խօսքը «Քրիստոս յարեաւ ՚ի մեռելոց»։ Փողոցին մէջ Թաղին տղեկներուն ձայները կը հանէին մինչև հոգեվարքին սենեակը։

Զապել տակաւին ո՛չ մեռած էր ո՛չ ալ շարժած։

Բժիշկը պատրաստ էր ա՛լ ոչինչ չտալ, ինչ որ ամեն բան վերջացած, կամ վերջանալու մօտ կը նշանակէ։

Վշտահար ծնողները այլ ևս ցաւակցութիւն ընելու հարկը չի տեսնելով, իրենք զիրենք բոլորովին ողբ ու կոծի յանձնելու վրայ էին։

Բերուած էին և դուրսը կսպասէին այն մոմերը որոնք մեռելին քով պիտի վառէին, Զապել հոգին աւանդելուն պէս։

Զապելին համար չինուելիք սընտուկին չափը առնելու նպատակաւ փայտագործին աչկերտը կսպասէր խոհանոցին մէջ։

Այս միջոցին սենեակին դուռը յանկարծ դուրսէն հրուելով բացուեցաւ, և հեք Զապելին հասակակից աղջիկ մը ցատկռտելով, խնդալով ներս մտաւ։ Մէկ մի ձեռքը մեխակ կարմիր հաւկիթ բռնած։ Այս մանկիկը դրացի Մամիկոնեանին աղջիկն և Զապելին խաղընկերը Հայկանուշն էր։

Ներկայ եղողներէն ո՛չ մին Հայկանուշին դիտաւորութիւնը հասկընալու ժամանակ չունեցած, ման կիկը դէպ ՚ի հոգեվարքին անկողինը վազած, մագլցելով վեր ելած և բերանը Զապելին ականջը դնելով։

— Զապե՛լ, գոչած էր։

Ամենէն առաջ բժիշկը, յետոյ միւսները վազեցին և Հայկանուշը մէկ կողմ առին։ Բայց արդէն Զապել նուաղեալ աչքերը բացած և հանկրծանքը պիտցած էր։

Բոլորովին նիհարցած թեւ մը դուրս հանեց վերմակին տակէն և ձեռքը դէպ ՚ի Հայկանուշ երկնցնելով.

— Կարմիր հաւկիթ կուզեմ, թող թոնեց հազիւ լսելի ձայնով մը։

Մայրը, հայրը, մեծ մայրը ան կողնին վրան ինկան խելայեղօրէն, Հայկանուշը ցատկելով մօտեցաւ և հաւկիթին մէկը Զապելին տալով.

— Զա՛րնուրի՛նք, կ՚ուզե՞ս, ըսաւ։

Զապել առանց ձայն հանելու մէկ ձեռքն ալ դուրս հանեց և անպարագծնուեցաւ հաւկիթը թմբամատին և ցուցամատին միջն առնելով Հայկանուշին երկնցուց և զա՛րկ ըսաւ։

Զապել բժշկուած էր։

Երբ ամենքը՝ քիչ մը սթափած՝ գլուխնին դարձուցին, քահանայն ու բժիշկ անհետացած էին։

Ա. Գ.

3 Ապրիլ 1895
Հալէպ

Աթէնքի մեգալէկեր Մէճմուայը Ախպարտան այնէն նազլ իլէ տերճինի մունասիպ կէօրմիւշիւզ տիւր։

ՄԱՂԻՄԱԹԸ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Որուելք վէ Հայկենիք գազէթալարը, Ցուբիկեան Տ. Ցովհաննէսին, Գում-գարու բաթրիգխանէսինէ տեխալէթինի կէչէնտէ խապէր վիրմէքլէ իգ լիֆա իթմէկիգ, բաթրիգխանէյէ ինձէ մէրգում հագգընտա խաթիրհալ իչիլմիշ օլան մալիւմաթըն միւսահիտ (նպաստաւոր) պուլունմուշ օլտուղունու տախի իլավէ իթմիշ օլտուգլարըն տան «միւսաիտ» օլուպ օլմատըղը Տիւրքչէ իրմէնի-գաթօլիք մէր խասաւխանէսինտէ իւչ սէնէ էվվէլ վուգու պուլան հարիգ վէ սիր գաթտան տօլայը մէրգումըն մահպէսէ իլգա խուրուպին, վէ տէրեճէի մաճերիւմիւէթի մէգգիւր ղազեթալըրըն մուհարրիրլէրի թարաֆընտան Ալիւէ նէգարէթի էվ րաֆընտան բէգ գօլայ անլաշըլապիլէճէկին պէ ան, վէ մահզարուհու լըլըն բիանէթէն իխլա

րըն այ ւ իգտամ վարքի օլունմուշ օլտուղունուչ վէ Ռինէ իսլահը նէֆ։ իթմէմիշ օլտուղունտան, պունտան պիր գաչ մահ մուգատէմ դիլիտիկը տըրեմըշ օլուպ, վէ «իւ իլէ կէզմէքտէ խուսուսին խալալ թիրիւ պրայ մազլըղա պիգգարու ր մէճպուրիյէթ հաճը] պիւուչ տուր։

ՆԱՆՍԻԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԱՆՈՑՆԵՐԸ

Քանի մը ամիսէ ՚ի վեր հանգամանօրէն կցուցի Նանսի Հայ վարժուհիներ պատրաստելու համար։ Կը տեսնեմ որ բազումք կը խորհին յօժարութեամբ իրենց նպատակը սոյն ձեռնարկին՝ առանց բացատրութիւններ պահանջելու այն սպասող Հայ վարժուհիներու ընդունելիք դաստիարակութեան և ծախուց մասին. կարծեմ թէ այն կարեւոր ծառայական մ՚է, ոչ միայն Նուիրատուաց, այլ «ամէն» Հայ ընտանեաց համար, որոց դստերքը կրնան յանձնուիլ ապա Նանսիէն եկած վարժուհիներու։ Ուստի, թէ նուիրատուաց և թէ ամէն Հայ ընտանեաց բարոյական ծառայութիւն մը մատուցանելու դիտմամբ թուղթ մ՚ուղղեցի Նանսիի եպիսկոպոսի Գերապատիւ Թուրինազի, որ բարեխնամաբար անձամբ ձեռնհաս անձ մ՚է նոյն խնդրոյ մասին։

Ահաւասիկ թղթոյս կէտերը։

«Ձեր Գերապատուութենէ կը հայցեմ խորհուրդ մը որ Հայ հասարակութեան համար մեծ կարեւորութիւն ունի։ Ժամանակէ մ՚ի վեր մայրաքաղաքիս մէջ հրատարակուող Հայ լրագիր մը հանգամանօրէն մը բացեր է Հայ վարժուհիներ պատրաստելու համար Նանսիի աղջկանց վարժապետանոցին մէջ։ Ազգակիցներէս շատերը կը փափագին սոյն ձեռնարկին, բայց նախ և առաջ կ՚ուզեն տեղեկանալ թէ ի՛նչ տեսակ դաստիարակութիւն կ՚աւանդուի յիշեալ վարժապետանոցին մէջ։ Եթէ Սամիրիի հաստատութեան նման վարժարան մ՚է, այսինքն անաստուած, անհաւատ, անբարոյական, յայտնի է որ քրիստոնէից խիղճը թոյլ չպիտի տայ նպաստել յաջողութեան ձեռնարկի մը որոյ նպատակը ըլլայ հայութեան մեջ անաստուած և հետեւաբար անբարոյական վարժուհիներ։ Բազմաթիւ Հայեր կը սպասեն Ձեր Գերապատուութեան պատասխանին ըստ այնմ գործելու համար։»

Ահաւասիկ, հիմա, թղթոյս պատասխանը որ կը կցեմ Մարտ 11ի թուականը (Ն. տ.)

«Տէր իմ,

«Նանսիի եպիսկոպոսը այժմ անհանգիստ ըլլալով, Նորին Գերապատուութեան հրամանով կու տամ Ձեզ այն տեղեկութիւնները զոր իրմէ խնդրեր էիք։

«Ձեր յիշած վարժարանը մասնաւոր չունի․ ամէն կրօնքէ աշակերտաց համար բաց է և այժմեան վարչուհին ալ բողոքական է։»

Անուհետեւ կը յաւելու թէ,

«Վարժուհի ըլլալ ուզող մանկամարդ օրիորդները ամէն փափագելի ապահովութիւնները կրնան գտնել, ուղղանց և բարոյականի տեսակէտներով Նանսիի ազատ վարժապետանոցին մէջ զոր կը վարեն Կուսանք Տօքթրին Քրէթիէնի, 149, Սէն-Տիզիէ փողոց։

Եպիսկոպոսական Փոխանորդ

Նանսի Հայ վարժուհիներ պատրաստելու համար հանգանակութեան ձեռնարկողաց կը մնայ հիմա հաղորդակցութեան մէջ դնել իրենց ձեռնարկին նկատմամբ և մանաւանդ ըսել թէ, վերոյիշեալ վարժարաններէն որին պիտի ղրկուին Հայ օրիորդները։

Ա.

ՄԷՃՄՈՒԻՍ

ԹԻՃՃԱՐԻՅԷՆԷ

Կէչէն հաֆթայի բիազամըզաթարի մուամէլաթը թիճճարիէթէ աշարը կէրմի կէօրիւլէմէմիշ տիր։ Պուղտայ վէ ուն ֆիաթըլընտա ճիւզի պիր թէրաղգի կէօրիւլմիւշ, վէ կէչէն հաֆթա էսնասընտա վիրոպա իթմիշ օլան 1000 քիլէ սէրթ պուղտայըն Րումէլի վէ Էտիրնէ միւվարէտաթը, զըբէէսի 25-26 բարաեա օլմագ իւզրէ սաթըլմըշ տըր։

Կէչէն հաֆթա մէվրուտաթըն տան պուլունան 10.000 քիլէ եումուշագ պուղտայըն քիլէսի 14 պուչուգ 16 պուչուգ ղըրշ տան միւշթէրի զուհուր իթմիշ, վէ քիլէսի 15-16 ղըրուշա սաթըլմըշ պուլունան Կէրգա վէ Ազիմա պուղտայլարը իւզէրինէ տէ միւվարէտաթ վուգու պուլմամըշ տըր։

Բէզալիք գըբէսի 24 բարատան 100.000 գըբէ մըսըր պուղտայը, վէ Մէրսին վէ Թունա մալը օլարագ քիլէսի 9 պուչուգ ղըրուշա 8 պին քիլէ արբա, վէ գըբէսի 17-17 պուչուգ բարաեա 80.000 գըբէ եուլաֆ սաթըլմըշ, վէ գըբէ ֆիաթը 17-17 պուչուգ բարա բատտէսինտէ ճէրէեան իթմէքտէ պուլունան չավդար իւզէրինէ պիր կէօնա մուամէլէի ախզուիթա վուգու պուլմատըղը կիպի, գըբէսի 13-13 պուչուգ բարատան քէբէք իւզէրինէ տէ բէք բէվազըլը մուամէլաթ կէօրիւլմիւշ տիւր։

Օնա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա միւթէֆէրիգ մահէլլէրտէն վիրուտ իտէն 3000 չուվալ ուն մուայէնէ ֆիաթլարլա քեամիլէն սաթըլմըշ տըր։ Յաղլըեա, պագլա, քէթէն թօխումու, քէնտիր, խաշխաշ վէ բամպուգ թօխումլարը վէ գուշ եէմի իւզէրինէ տէ հիչ պիր կէօնա մուամէլաթ վուգու պուլմամըշ իսէ տէ, ֆասուլեանըն 100 գըբէսի 400-125, վէ տիկէրլէրինին գըբէսի 20-20 պուչուգ, 45-46 ու 46-47, 64-65, 32-33 վէ 40 բարա բատտէսինտէ ճէրէեան էյլէմիշ տիր։

Կէչէն հաֆթա Մուտանեա մահսուլաթընտան պուլունան նօհուտտան գըբէսի 35 բարաեա օլմագ իւզրէ 100 չուվալ սաթըլմըշ տըր։

Պալըքեսիր թարաֆըն էմթաալը, զա կէլինճէ, ճինս վէ մահալլը միւրուտինէ կէօրէ, գըբէսի 16-18 պուչուգ ղըրուշտան 400 պալիա թիֆթիք, վէ 16 չուվալ քիթրէ զամգը սաթըլմըշ, վէ պու մըգտար զամգըն 5 չուվալը գըբէսի 16 ղըրուշտան աշը Պօյաճըեանէ, վէ 11 չուվալըտա գըքէսի 10-11 ղըրուշտան վէ պաշգա ճինստէն Նիկտէ զըռօ մահսուլաթընտան իպարէթ պուլունմուշ տուր։

Աֆիոն սաթըլը 29 սանտըղը պուլմուշ, վէ պունտան 8 սանտըղը գըբէսի 120 ղըրուշա Եօզղատ, վէ 15 սանտըղը 110 ղըրուշա Պալըքէսէր, վէ 3 սանտըղը 105 ղըրուշա օլմագ իւզրէ եէզանճըլարըն գուլլան

---

(30)

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿԸՏԱԿԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ
Ե. Մ. ՑԱՃԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Է.

ՊԱՏՐՈՒԱԾ

Հետեւեալ առաւօտուն խիստ կանուխ, Օրթա-Ջէչմէի դէմի զառիվայրէն ցնցոտիներ հագած պատանի մը համրաքայլ կիջնար. գէ ղաքէմ երիտասարդ մէր սա, խոկուն և վշտահար կերեւնար։ Ձաւիվայրէն իջնալով սրճարանին պարտէզը մտաւ և ծառի մը բունին տակ հողէ շինուած նստարանին վրայ նստաւ. սրճարանը դեռ գոց էր, աղջի օրը անձրեւած ըլլալուն։ Օրթա-Ջէչմէի ձորակը ջրի խոխոջիւններ կարձակէր, որ թռչուններու պայքարող ալեկոծաց ձայնին խառնուելով, հիացում կը պատճառէին դիտողին։ Դիմացը դարաւոր սօսիներուն դէպի վար հակած տերեւախիտ և երկարաձիգ ոստերը, կարծես ներքեւնին հոսող նուրբ մարգագետնին ու մօրեխներով պատուած ցանցառ գերեզմաններուն վրայ կը դուր գուրային։ Այս միջոցին սրճարանին պատուհաններուն փեղկերէն մին բացուելով, խոնջած դիմօք անհեթեթ գլուխ մը երեւցաւ և պատանին ծառին տակ նստած տեսնելով, պատուհանը բացաւ և խռպոտ ձայնով մը գոչեց.

— Հէյ ստահակ, հոդ ի՛նչ գործ ունիս։

Պատանին ընթօստ եւքին դառնալով այսպէս կոպտօրէն գինքը սաստողին նայեցաւ։

— Քեզ կըսեմ թէ ինչ գործ ունիս այդ տեղ։

— Հայրս պատուիրեց որ զինքը այս տեղ սպասեմ. ըսաւ վեհերոտ ձայնով մը։

— Սուրճ խմելու համար ստակ ալ ունի՞ս։

— Ստակ չունիմ պարոն։

— Այն ատեն բարի եկար տղաս, դիմացի անդաստանը ձրի է, ինչպէս նաև աղբերակին ջուրը։

Պատանին հեզօրէն տեղէն ելնելով, գնաց դիմացի աղբերակին քովը կեցաւ, նոյն միջոցին սրճարանին դուռը բացուելով, սպասաւորը սեմին վրայ երեւցաւ, ձեռքը բռնած աւելը սրճարանին դրանը կռթնցուց. յետոյ հաստ մատներով քնհատ աչքերը ճմռլկելով և արտասովոր կերպով բերանը բանալով, խժլուր ձայներ երկարելէ ետքը աւելը ձեռք առնելով, սրճարանին պարտէզը աւլել սկսաւ, քթին տակէն մռնչալով։

— Բան չունիս նէ հողը աւլէ, վաթսուն ղրշ չարաթական վաճառուն և մէկ ըլլալիք չունիմ...

Այս միջոցին աղբերակին քովը կեցող պատանին աչքին հանդիպելով, մտքին մէջ կասկած մը ծագեցաւ։

— Ըլլայ որ սա դատարկապորտը սեղանի մարմարներէն մին վերցուցած ըլլայ ըսաւ։

Եւ չուրջը գտնուած սեղանները մի առ մի աչքէ անցուց. սեղաններուն վրայէն բան մը պակսած չէր։

— Անպատճառ սա սրիկան բան մը գողցած է ասկէց կըսէր իւրովի։

Զօր մարդիկ միջտ կասկածոտ կըլլան, մեկէն ՚ի մեկ ճակտին զարնելով կեցաւ։

— Մի՛ գնա ցէ որ աղանին ետեւէ փայտադէզէն փայտերը վերուցած ըլլայ։

Անմիջապէս ձեռքի աւելը ամբարի մը վրայ նետելով, սրճարանին ետեւ կողմը աներեւոյթ եղաւ։

Նոյն միջոցին պատանին, հեռուէն քալափոխի մը ձայն առնելով, աղբերակին քովէն զատուեցաւ քանի մը քայլ առնելով, համար թէ եկողը իր հա՞յրն էր և երբ հաւաքուեցաւ որ նոյն ինքն է, փոխանակ ուրախութեան՝ սոսկումի հետ քեր նկարուեցան պատանւոյն դիմացը վրայ։ Նորեկը ալեհեր, բայց հուժկու կազմուածքով պարոն մը էր, որուն դիմագծերը խիստ կանոնաւոր էին, բայց աչքերուն կանայի մօտ գոյնը տեսակ մը հակակրութիւն կազդէր դիտողին։ Երբ բաւական մօտեցաւ պատանին, յօնքերը պռստելով ըսաւ.

— Ծօ աւանակ, քեզի չըսի՞ որ սրճարանին պարտէզը սպասես, հոն չու հոս ճամբուն վրայ կեցեր ես։

— Հոն էի, բայց սրճարանին սպասաւորը վռնտեց զիս։

— Հիմայ պիտի սատկեմ, եթէ ստ խօսեցար, ոսկրներդ պիտի կոտրտեմ։

Պատանին առանց պատասխանելու դողահար, ալեհեր մարդուն հետեւեցաւ որ նոր սրճարանին պարտէզը մտնելով գոչեց։

— Օ՛ հէ, Թադէ, մարդ չկա՞յ հոս։

Սրճարանին սպասաւորը այս ձայնը առնելուն անճապարանօք եկաւ և ալեհեր պարոնը տեսնելուն ուրախութեամբ գոչեց։

— Վա՛յ, տեղակալ դո՞ւ ես. տէր մեծոյ երկար ժամանակին կուգաս, երեք օրէ ՚ի վեր գրպաններուս ամենքն ալ մաշուած են...

— Ինչու համար այդ փոքրիկ պարոնը վռնտեր ես հոս առտու ըսաւ ալեհեր մարդը, առանց Թադէին ուզգակի պատասխանելու։

— Էհ տէր Աստուած, մի բարկանար տեղակալ, երեք օրուան մէջ հինգ աթոռակներ գողցան պարտէզէն, որուն մասնակից չէի, ամէն գտայ այս պարոնիկը սուրճ մը անգամ խմել չէր ուզեր ըսաւ, յետոյ նորեկին ականջին ծռելով կարեց, բայց դու ի՞նչ գործ ունիս այս բռնկած պղուշին հետ։

(Շարունակելի)

տէդլարը ճինս, վէ տիկէր 3 սան տըղըտա գըճէսի 62 ղրուշտան էն գարէ մահսուլընտան իպարէթ պուլունմուշ տուր.

Սերիրթօսա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա էնտարնտա վիրուտ իթմիշ օլան 16 ֆըչը Օլաստոլֆգա, վէ 14 ֆըչը Գօրտագօֆգա, վէ 17 ֆըչը Դաստրիգա, վէ 16 ֆըչը Թէրմինաչէֆ մահսուլը սբիրթօտան հիչ սաթըշ օլմամըշ, վէ 43-50 գըճէսի ճինսինէ կէօրէ, պիր լիրայի Օսմանիյէ սաթըլմագտա պուլունմուշ տուր.

Դանթարիյէ էսմաստմըզա կէլինճէ, կէչէն հաֆթա զարֆընտա վիրուտ իթմիշ օլան 25 չուվալ գահվէնէ՝ ճինսինէ կէօրէ 100 գընէսի 13-13.50 լիրայի Օսմանիյէ օլմագ իւզրէ միւշթէրի զուհուր իթմիշ վէ Թրիէսթէ միւվարէտաթընտան օլմագ իւզրէ, վիրուտ իթմիշ օլան 3000 չուվալ չէքէր 89-91 ղրուշա սաթըլմըշ տըր.

Ռուս չէքէրինտէն կէչէն հաֆթա իչինտէ միւվարէտաթ վուգու պուլմամըշ իսէ տէ, գանթարը 76 ղրուշ [illegible] տըր. Բանկօսն բիրինճինտէն տախի միւվարէտաթ օլմատըգ, պունուն տա գանթարը 88 ղրուշ տուր. Մըսըրտան վիրուտ իթմիշ օլան 600 չուվալ 64-68 ղրուշա սաթըլմըշ, վէ կէչէն հաֆթա զարֆընտա Ծարօնիատան կէլմիշ օլան 250 չուվալ տախի 152 ղրուշա էլտէն չըգարըլմըշ տըր.

Օրզլօն մահսուլտան կէչէն հաֆթա նիհայէթինտէ վիրուտ իթմիշ օլան 1000 սանտըգ մամա հէնուզ թալիպ զուհուր իթմէմիշ, վէ պունուն տա սանտըղը 55 ղրուշա սաթըլմագտա պուլունմուշ տուր. Եալընըզ կէչէն հաֆթա իչինտէ կէլէն 500 սանտըգ Ֆուբնիյէ մամու՝ սանտըղը 58 պուչուգ ղրուշտան միւշթէրի էլինէ գալմըշ օլտու. Ղու կիպի սանտըղը 25 ղրուշտա սաթըլմագտա պուլունան Ռուս կաղը [illegible] տէ խայլի ըէվաճը մուամէլաթ կէօրիւլմիւշ տիւր.

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս Ներկայիւս կը փութայ յայտնել թէ՝ ըստ սովորութեան, յառաջիկայ 1896 տարւոյ հրատարակելի ընդարձակ օրացոյցին մէջ, մասնաւոր ծանուցումներ պիտի ընդունի [illegible] չափ գնով.

Ուստի կը խնդրուի որ, անոնք որ կը փափաքին Հաստատութեանս անփական օրացոյցին մէջ ունենալ իրենց ծանուցումները, պարտին մինչև յուլիս վերջ դիմել Հոգաբարձութեան գրասենեակին, ի Մեծ-Նոր-Խան, միջնայարկ Թիւ. 48. 49. 50.

22 ապրիլ 1895

Ներկայիւս կը փութամք ծանուցանել թէ՝ Հիւանդանոցի Ներքին տնօրէնութեան և գրասենեակի հաշուակալութեան պաշտօններուն յարմար անձերու պէտք կայ, որոց պիտի վճարուի գոհացուցիչ ամսական.

Համարակալը պէտք է ըլլայ պաշտօնական գրութիւններ խմբագրելու քաջավարժ, նաև գիտնայ ըստ բաւականին Տաճկերէն և Գաղղիերէն.

Սոյն երկու պաշտօններու փափաքող պարտին դիմել Նամակաւ Հոգաբարձութեան գրասենեակը ի Մեծ-Նոր-Խան միջնայարկ Թիւ. 48. 49. 50.

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր — Յ. Պապիկեան
Ատենապետ — Մանուկ Օ. Արզրեան

22 Ապրիլ 1895

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ.

ՎԱՇԻՆԿԹՕՆ ՏԷՕՆՄԷՔ

Քիւմիւն օղլու օլտուղու պէլլի օլմագ իւզրէ պէօյիւմիւշ օլան պիր տէլլըգանըն՝ Նաբոլէօն Բօնաբարթը խանըրտան պիր զաթըն տէլալէթ վէ մուավէնէթիյլէ, պունտան նէսի սէնէ մուգատտէմ, մալիւմաթ վէ ֆիւնունը իգթիսաբիյէնի թահսիլ իտէրէք, մէքթէպը թըպպիյէնէ կիրմիշ իտի. Մըսթըր Ռօզ նամընտա պուլունան պու տէլլըգանըն՝ մէքթէպը թըպպիյէ տախի իքմալը թահսիլ իյլէնէրէք, պունտան իքի սէնէ մուգատտէմ տիբլօմասընը համիլէն, մէքթէպը մէզգիւրտան չըգմըշ վէ Նիւ-Եօրգուն էն պէօյիւք խաստախանէլէրինտէն պիրինտէ, թէպապէթ մալիւմաթ իչուն, ֆախրի օլարագ իֆայի խըտմէթ էյլէմէքտէ պուլունմըշ իտի. Պու տէլլըգանըն ղաւէթ զէքի վէ ղաւէթ չալըշգան օլտուղու ճիհէթիյլէ, իւէրուտէ երէնինճէ մէշհուր պիր թապիպ օլաճաղընտա շիւպհէ իտիլմէմէքտէ իտի, պիր արալըգ կէօզտէն ղայիպ օլտու, պիր սէնէտէն պէրի պու միւտտէթ կէօրիւնմէտի.

Բօլիս վարըթասընտա իճրա իտիլէն թահգիգաթ նէթիճէսինտէ, քիւմիւն օղլու վէ քիւմին նէսի օլտուղու պիլինէմէմէն տօգթօր Ռօգուն պէօյիւք բէտէրի պիր Ինկիլիզ վէ պէօյիւք վալիտէսի տէ Ամէրիգանըն նէրլի վէ Վանճի գաբիլէլէրինէ մէնսուպ պիր գատըն օլտուղու՝ Նաբոլէօն անլաշըլմասը իւզէրինէ, մումայիլէյհին՝ պու պապտա լաքըրտըյա թահգըգաթ իճրասը իչուն, վանճի գաբիլէլէր իչինէ գատար կիթտիկի թէպէյյիւն էյլէմիշ տիր. Մէկէր տօգթօր Ռօզ՝ պէօյիւք վալիտէսինին պիր վանճի օլտուղունու վէ քէնտիսինտէ վանճի գանը պուլունտուղունու հիսս իտէր իմիշ. քէնտիսի կիպի պիլլէրճէ թապիպլէր պուլունան պիր նէրտէ օթուրմագտան իսէ, վանճիլէր իչինէ կիտէրէք, հիչ օլմազ իսէ ճիտտէն մուավէնէթէ միւհթաճ օլան պէվաբը վանճիլէր արասընտա թապիպլիք իթմէք էմէլ վէ արզուսույլա, Նիւ-Եօրգտան ղայիպ օլմուշ իմիշ. Րիվայէթէ կէօրէ, տօգթօր Ռօզ՝ վանճիլէրին սաքին օլտուգլարը թարաֆլարտա պիրտէ խաստախանէ պինա իթտիրմէք իթէնօր իմիշ.

ՃԷՍԻՄ ՇԱՐԱՊ ՏԷՕՔԱՐԸ

Ինկիլթէրրա պանգասընտա նէնի միւտիր օլան զաթըն չարապ նէթիճէսիմէկէ օլան մէրագը՝ օտէրէճէ արթմըշ տըր քի, միւխթէլիֆ մէմլէքէթլէրտէ վէ պիլխասսա Բօլթէկիզտէ պէօյիւք տէրօլար ինշասընա թէշէպպիւս էյլէմիշ տիր. Պու տէրօլարըն ճէսամէթի օ տէրէճէ պէօյիւք տիւր քի, հաթթա, չէվրէսի պունլարը գինարէթէ կէլտիկինտէ, աթ իլէ տօլաշմագա մէճպուր օլմուշ տուր.

ԹԱԳԹԻՐ ԱԼԷԱԹԸՆԸՆ ՄԱԶԱՐՐԱԹԸ

Սուէտէ միքրօպլարտան զուր թարմագ մագսատըյլա իսթիմալ էյլէտիկիմիզ ինպիգլէրին մուզիրր օլտուղու սապիթ օլմագտա տըր. Մազարրաթընտա տէլիլ օլմագ իւզրէ տախի, մէզգիւր ալէթլէրին իչինտէ թօբլանմագտա օլան թօզ թուտան, սաիր պիր թագըմ միգրօպլար տախա հասըլ օլտուղու կէօսթէրիլիյօր.

ԳԸՐԳ ՊԻՆ ԼԻՐԱԼԸԳ ՊԻՐ ԹԱԳԸՄ ԷԼՊԻՍԷ

Ախիրէն Լօնտրա չէհրինտէ վէֆաթ իթմիշ օլան մէշհուր գատըն թէրզիսի Մ. Օէրթին մաղազասընտա, պիր Ամէրիգալը մատամզէլ՝ գըրգ պին Ինկիլիզ լիրասը մուգապիլինտէ պիր գաթ էլպիսէ նաբտըրմըշ օլտուղու՝ Ինկիլիզ ղազէթալարընտա օգունմուշ տուր.

ԱՃԱՅԻՊ ՊԻՐ ՍԱԱԹ

Թայմս ղազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, վագթիյլէ Պըրիւնզվիգ տուգասը Շարլ հազրէթլէրի իչուն եափըլարագ, սօնրալարը միւչտէրիյէ Թարաֆքէչտան Սիւիւ հիւքիւմէթինէ հէտիյէ իտիլմիշ օլան վէ իւմի հէյէթ էրգանըընըն գուլլանմալարընա մախսուս պուլունան ղաէէթ ճէսիմ պիր սաաթ՝ Բէթրէսպուրկտա մէվգի թէշհիրէ վազ իտիլմիշ տիր քի, իշպու սաաթըն 95 լէվհասը օլուպ, պունլարըն հէր պիրի՝ քիւրրէի արզըն օթուզ գատար միւխթէլիֆ գըթալարընըն սաաթլարընը կէօսթէրիր իմիշ. Պունտան մաատա քիւրրէի արզըն կիւնէշ էթրաֆընտա տէվրինի վէ աըըն միւխթէլիֆ անվալինի միւնթէզամըն պիրուրճուն (Տիր խալըրման) իշարէթլէրինի վէ միւխթէլիֆ միլլէթլէրին գուլլանտըգլարը թագվիմլէրի կէօսթէրմէքտէ օլտուղու, վէ մէզգիւր սաաթ՝ մահալլինտէն Բէթրէսպուրկա սալնըզ օլարագ նագլօնտըը ճիհէթլէ, մաքինալարընըն նէրլի նէրինէ գօնուլմասը իչուն, միւթէատտիտ սաաթճըլարըն՝ իքի սէնէ օզըրմտըգլարը մէզգիւր ղազէթանըն րիվայէթընտան տըր.

ԹԱԶԷԻԴ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՀԱՎԱ ՊՕՐՈՒԼԱՐԸՅԼԱ ԽՕԼՃԻ ՆԱԳԼԻ

Պօրու իտիլէ քիւքը իտիլմէքտէ օլուպ, Ֆարիզ կիպի պազը մէտէնի չէհիրլէրտէ մէվճուտ օլան վէ տէբուըլարընտա օթուզ վէ եալի սանթիմիւքթէլէկրաֆնամէլէր սէվգ իտիլէն թազյիգլի հավա պօրուլարընտա վազը օլտուղու կիպի, սէյեահլարըն՝ անըը վագթտա մուհաֆըզէտէն իսթիֆատէ իլէ, նագլի ուսուլիւնի մէվզըը մէտքալ վէ թամպլիւէ գօլայ իւզրէ, Համպուրկ չէհրինտէ պիր ճէմինէթ թէչէքքիւլ իթմիշ իտի էսսան զազէթմաը նազըր տըր. Մէզգիւր զազէթանըն պու պապտէ վէրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, էվվէլ պէ էվվէլ հավայի իլէ Բօճան չէհրինէրի արասընտա 24 քիլոմէթրօլուղ պիր խաթթ թէէսիս օլունարագ, պու մէսաֆէ՝ ին պիր տագըգատա գաթ իտիլէճէք տիր. Պինաէն ալէյհ պու սիւրաթ թէլիսիր օլունտուգլարի թագտիրտէ, սաաթտա 110 քիլոմէթրօ մէսաֆէ ալմասը իգթիզայը թէնհագ գուգ իտէճէկի տէրքեար տըր. Աէյթաճլարըն՝ օթուրաճագը պօրու իլէ, իշպու իւճէճէքլէրի հավա համըը իչինէ, խուսուսի պիր խազինէ իչինտէ թօպլանմըշ պուլունան թէմիզ հավա կիրէճէք տիր. Տէմիրտէն եափըլմըշ օլան պօրուլար Մամսըման ուսուլի իւզրէ եափըլարագ, էն պէօյիւք սիւրաթը տախի 30 սանիյէտէ իթմիհսալ իտիլէճէք տիր. Իչէրիլէրի պիր նէվի լամպա իլէ թէնվիր իտիլէճէք օլան արապալարըն՝ պէօյիւք սիւրաթլարըըլա պէրապէր հարէքէթին բէգ թաթլը օլաճաղը իւմիտ իտիլիյօր. Մամլուզ օլան սիւրաթ՝ պիր քէրրէ էլտէ իտիլինճէ, խօլճու՝ նազարլը թէէմ հաթթէք հիչ պիր նօգթա պուլամայաճաղ, պիւսպիւթիւն զարարը վէ մահֆուզ պիր նէրտէ գալաճաղընտան, պինմիշ օլտուղու արապա տուրտուգտան սօնրա թէէսիր հասըլ օլմայաճճա, վազը օլան սիւրաթը անընգաճագ տըր.

Հէր նէ գատար, խօլճուլարըն պէրապէրլէրինտէ խաֆիֆճէ պիր նէվք պուլունտուրմալարըն [illegible] սասաէ օլունաճագ իսէ տէ, [illegible] կարա իւզէրլէրինէ գարշը [illegible] վէրիլմէճէք տիր. Զարար [illegible] խօլճուլուգ՝ անճագ պիր [illegible] գատար թէվամ իտէպիլէճէկի ճիհէթլէ, սիվարը հագգընտա վուգու պուլաճագ չու մէմնուիյէթթի գալտըրմագ իւզրէ [illegible]. Պու խօլամայի մէճրիւպէլէր՝ պիր խէյլ իլէ տէվամ իթմիշէ, մէտէնիյէթին չիմտիյէ գատար խըզթամ պուլմամըշ էվվէլ սաաթտա 200 քիլոմէթրօլուգ սիւրաթլար պօլ պօլ էլտէ իտիլէպիլէճէկի կիպի, սահա իլէրիսինէ կէչմէք պիլէ մէյմուլ օլունմագտա իմիշ.

ՊԻՐ ՊԻՐԱԽԱՆԸ

Մէշհուր Դրուբ ֆապրիգասը՝ սէնէվի Ալմանիա տէվլէթինէ պիր միլիոն ֆրանգա եագըն վէրկի վէրտիկի ճիհէթլէ, տիւնեատա ֆապրիգալար միեանընտա պուլունան տահա զիեատէ զէնկին պիր ֆապրիգա օլտուղը զանն իտիլմէքտէ իտի. Ֆագատ պու զանն պէրթարաֆ օլմուշ տուր. Կէչէնլէրտէ Պուքրէշտէ Մ. Մարինէսգօ Պրակատէյը նամընտա պիր զաթ՝ ճէրիմ պիր պիրախանէ քիւշատ իթմիշ տիր.

Մումաիլէյհ՝ Ռումանիանըն էն մէշհուր վէ մաարուֆ [illegible] թիճարի իտէնի օլուպ, կէչէն սէնէ իսթիհսալաթը իչուն, պէրմուճիպի գանուն 1.651.421 ֆրանգ վէրկի վէրմիշ վէ վէրկիլէրինին մէճմուու՝ 2 միլիոն 200.000 ֆրանգա պալիղ օլմուշ տուր. Մաամաֆիհ Պրակատէյըն Թահթը իտարէսինտէքի Լութէր պիրախանէսիյլէ, Պուգրէշտէքի նի պիրախանէնին թաթի օլտուղու բէսմի՝ հիսապ իտիլէճէք օլսա մէճմուու 4.000.000 ֆրանգա պալիղ օլմագ իհթիմալի վար իմիշ. Մ. Մարինէսգօ Պրակատէյը՝ անտսըլ զէնկին օլմալըդ, պու սէրվէթէ իրզմի սէնէ զարֆընտա նայիլ օլմուշ վէ օ զէմանտան քիւչիւք պիր պաքգալ իմիշ.

ՔՆԱՐԻԿ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Հեղինակ
ՄԻՀՐԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Տասն և վեց թերթերէ բաղկացեալ այս ընտիր տետրիկը կը գտնուի ԽՍԵՆ գրավաճառաց քով.

Գին. 1 դհկն.

ՏՕԳԹՕՐ ՄԱՐԹԻՆ ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Մէտաէն Ախաշէօր

Տօգթօր Մարթին էֆէնտի Ալթունեան պու տէֆա Պէյօղլունտա Աղա-ճամի վէ Սագըզ-աղաճը նագընտա, էսքի Գալաթէրիա բաթրիգխանէսի սըրասընտա Ալթունօղ սօգաղընտա վագը իւզ 5 նումէրօլու խանէտէ իգամէթ իթմէքտէ պուլունտուղունտան, վէ լատիթալըդ ամէլիեաթընը իճրաէ հազըր պուլունտուղու կիպի, կէտժիւս գալպ վէ միտէ քէյֆսիզլիքլէրինի տախի էմրի թէպաւիլէրինէ աիտ գալըը քէամիլէ իզզըէ չալըշմագտա տըր վէ հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա քէնտի խանէսինտէ քէյֆսիզ գաւտու իյլէտիկի կիպի, բէկշէմպէ կիւնլէրի տէ խաստաթ պագ[illegible], վէ բազար իրթէսի գա[illegible] Դալաթա Սէրասէ սըրա[illegible], Մարմարի Պրիթանի քաչը[illegible] Միւսիւ Դանծիւկիւն էճզա[illegible]ինտէ, վէ ճումա կիւնլէրի [illegible] Նիշան-Թաշընտա Ռուսիա խաս[illegible]էսի սըրասընտա վագը Փափազեան էճզախանէսինտէ պուլունմագ տա տըր.

ՐՕԳԱՄՊՕԼ

Ախլէագը համիտէի արզու իտէն, էանի կէնճլէր վէ ֆամիլեալար իչինտէ օգունմագ տա հէմ թէլէզզիւզ վէ հէմ տէ իսթիֆատէ իտիմէք իսթէնէն զաթլարըն, իչ պին սահիֆէտէն միւթէճավիզ պուլունան մէզգիւր 6 ճիլտ քիթապը օգումալարընը թավէթ վէ նասիհաթ իտէրիզ.

Սաթըլըր Պէյօղլունտա Ծառաէնի քէպիրտէ Թագսիմ ճիվարընտա վագը 65 նումէրօ իլէ մուրագգամ Թօլայեան մաթպաասընտա.

Ֆին 50 ղրուշ.

ԲՕՐՍԱ.

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ԱՊՐԻԼ 26

		Ղրշ. փր.
Դօնս. Սէր. Դն Տիձէ աղը. դըն.		28·36½
» » » Պձւ. ապհ. աչըը		26·39
Թահվիլաթը Օսմանիյէ		——
Ռումէլի Շըմէնտըֆէրի	Ֆր.	159-62½

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ

Րէժի	Լր.	22-4
Թրամվայ	»	11·70
Օսմ. Սիկուրթա գումբ.	»	8-75

ԼՕՆՏՐԱ ՊՕՐՍԱՍԸ ՄԱՅԻՍ 8

Դօնս. Սէրի Դ. Գարանթէ Լ. Ի.		25-81
» » Ա.	» »	63-
» » Բ.	» »	41-37
» » Գ.	» »	28-50

ՓԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱՍԸ ՄԱՅԻՍ 8

Դօնս. Դ. Գարանթէ		26-20
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր	Ֆր.	160-31
Պանգ Օթօման	»	737-50
Գրէտի Լիօնէ	»	820-
Րէժի Օթօման	»	500·

ԱԳՃԷ ՖԻՒԱԹԼԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փր.
Սիմ Մէճիտիյէ	108-7
Մէթալիք	97-20
Պէշլիք	102-30
Անթէլիք	103
Ղուրուշլուգ	103-10
Զայրէկ	107-15
Եիւզլիւք	102-20
Ինկիլիզ լիրասը	110-26
Ֆրանսըզ »	88-20
Ռուպ	90-30
Քրիմիյ	51-17
Գարղօն գաճմէնի	8-36

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա 3 այ.	111.50
Փարիզ » »	22·57½